

VOORWOORD

Internationaal platform voor ILD: WASOG

WASOG (World Association of Sarcoidosis and other Granulomatous Disorders: www.wasog.org) is de internationale koepelorganisatie voor interstitiële longaandoeningen (ILD), inclusief sarcoïdose. Van 7-9 juni werd de jaarlijkse wereldconferentie voor ILD, de WASOG 2018, gehouden op Kreta. Meer dan 450 artsen, verpleegkundigen en andere zorgverleners, betrokken bij de begeleiding van ILD-patiënten uit de hele wereld wisselden ervaringen uit op het gebied van diagnostiek en management.

Onder de deelnemers waren maar liefst 50 zorgprofessionals uit Nederland (foto). Twee van hen kregen een Award voor beste presentatie in de categorieën diagnostiek en pathofysiologie van sarcoïdose. Els Beijer (onderzoekster van het ILD Expertisecentrum, St. Antonius Ziekenhuis te Nieuwegein) onderzocht: 'Kan sarcoïdose mede veroorzaakt worden door contact met silica en/of metalen?' Een belangrijk deel van de onderzochte Nederlandse populatie bleek blootgesteld te zijn geweest aan metalen en/of silica. Kennis over mogelijke triggers van sarcoïdose bevordert een meer gepersonaliseerde begeleiding van patiënten. Marloes Huitema (van dezelfde onderzoeksgroep) heeft de waarde van echocardiografie van het hart voor het vaststellen van pulmonale hypertensie (PH) bij sarcoïdose onderzocht. De echo bleek geschikt, het onderscheidend vermogen of er daadwerkelijk sprake is van PH is echter nog niet voldoende. Andere prijswinnaars onderzochten de verminderde slaapkwaliteit van ILD-patiënten, idiopathische pulmonale fibrose (IPF) en de rol van oxidatieve stress, en de toenemende rol van telemedicine ter verbetering van de kwaliteit van de begeleiding van ILD-patiënten, hoe stel je systematisch vast

welke organen allemaal betrokken zijn bij sarcoïdose en hoe kun je de prognose bepalen van ILD bij patiënten met reumatoïde artritis?

Een aantal onderwerpen worden nader beschreven in deze speciale editie van *ild care today*. Het editorial wordt verzorgd door prof. Ulrich Costabel, archivaris en voormalig president van de WASOG, werkzaam in de Ruhrland kliniek te Essen in Duitsland, dan volgt een verhaal over een wel heel bijzondere blootstelling die uiteindelijk de trigger bleek te zijn van een opvlamming van sarcoïdose. 'Verband tussen zwarte Piet en sarcoïdose'. Vervolgens wordt er een samenvatting van de huidige stand van zaken rondom longfibrose, in het bijzonder IPF, beschreven en het verband tussen ILD en auto-immuunaandoeningen. In een interview met Miranda ten Holder komt dit nog nader aan bod vanuit haar ervaring als patiënte. Ook komt het belang van het veranderen van de arts-patiëntrelatie op individuele basis afgestemd ('personalised medicine') op de wensen en mogelijkheden van de patiënt, zorg op maat, aan bod. Karen Moor, ontving in april 2018 de Peter Sterk Participatie Prijs van het Longfonds voor haar onderzoek: 'thuismonitoringprogramma bij patiënten met IPF'. Tenslotte wordt het belang van multidisciplinair overleg (MDO) in de begeleiding van ILD-patiënten toegelicht.

Sarcoïdose.nl (sarcoïdose patiënten belangenvereniging) heeft het initiatief genomen om van 13-15 juni 2019 een Nederlandse editie van het WASOG congres te organiseren.

Deze speciale bijlage van *ild care today* is mede mogelijk gemaakt door Boehringer Ingelheim bv.

*Ik wens u veel leesplezier,
Prof. dr. Marjolein Drent*

Deel van de grote delegatie uit Nederland.